

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm||
Qvadrpedvm

Jonston, Jan

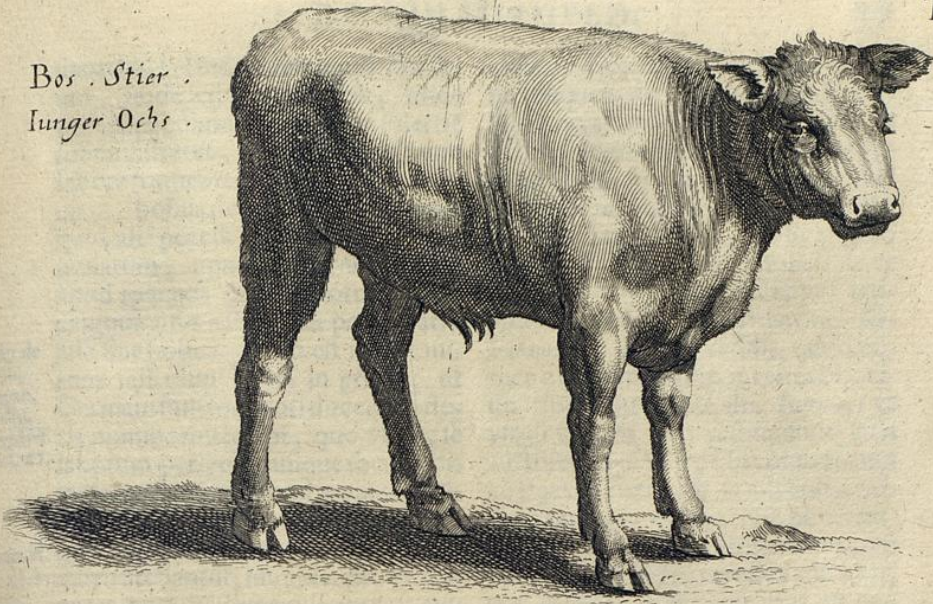
Heilbrunna, MDCCLV.

VD18 90528808

Illustration: Tab. XV. Bos. Stier. Iunger Ochs; Vitulus. Kalb; Taurus. Ochs.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10966

Bos . Stier .
Junger Ochs .

Vitulus .

Kalb .

Taurus .
Ochs .

Fig. 1.
C. v. 1.

K. 1.

V. 1.

Fig. 2.
C. v. 2.

stantiam. Unde enim equis hordeum, unde cibum canibus, unde porcis pabulum dominorum solertia subministraret, ni parentur bouum labore frumenta? Et, ne longum faciam, bobus debent alimenta, quicquid ali potest. Apud alios genus mularum, apud alios camelorum, apud paucos elephantorum, etsi exiguus usus est, nulla potest ratio esse sine bobus. Non est itaque mirum tali olim boves in pretio, ut Germani iunctos uxori ducendae dotis nomine mitterent, quo venire se laborum periculorumque sociam his incipientis matrimonii auspiciis admoneretur: Athenienses nullum longo tempore, cuius opera aratro vel curru utebantur, immolarent: Pythagoras, ne quis istiusmodi operosa animalia interimeret, institueret: Phryges, qui bovem aratorem interfecisset morte mulctarent: Imperator Valens lege caveret, ne quis per Orientem vitulina vesceretur: et Constantinus, ob civilia debita boves aratorios pigriori capi vetaret. Quin et virtutis praemium boves dati; et Decius Mus tribunus militum, cum Romanum exercitum ab hostibus Sabinis circumventum, circuituione montis conservasset, auream coronam, et centum boves accepit; Lelius post expugnatam urbem, triginta. Taceo, tributi nomine a Bohemis Carolo Magno quotannis centum et triginta boves missos: furto subreptos belli causam, prodeinde Homero, et Pausania fuisse; et Batavos, qui ex caseo et butyro, quae in extrema loca exportantur, in singulos annos ducenties sestertium, id est, decies centena Caroleorum millia, praeter ea, quae in quotidianum alimentum cedunt, cogere, ut Adrianus Iunius prodidit. Diversa pro aetate et sexu Nomina fortitur. Praecipua sunt, *Bos, Taurus, Vacca, Iuvenus, Iunix, Vitulus*. *Bovis* nomen proprie castrato impositum est: taurum tamen quoque et vaccam significat; ut et apud Graecos βῶς, nomen est genericum, et teste Tzetze aliquando vitulum significat. *Taurus* est bos, antequam castratur, dux et maritus vac-

carum. Oppianus tamen hoc nomine tanquam digniore, totum bubulum pecus complectitur. Dicitur est Ethymologo quasi τανύκρος, a caudae extensione, ἀπὸ τῆς τεινῆς τῆν ὕψους; vel quasi γαῦρος, id est, superbus: vel a Syriaco Tor et Taur, ut Scaligero placet. *Vacca* foemina tauri est, et apud Graecos a bove mare per articulum distinguitur. Florentinus Βαθύλειαν aut δαμαλιν reddit, quod nomen omni animali in iuventa Phocion tribuit, iuvencae alii. *Iuvenus* et vituli nomen non distinguunt satis auctores, nec Varro sibi constat; quin et Poetae iuvenos et iuvenas vocant boves et vaccas, nec non vitulos, quibus nondum erupere cornua: cum tamen Isidoro iuvenus dicatur, qui incipiat hominum usus in excolenda terra iuvare, quod ex Varrone habet; iuvenus nomen bovem nobis indicabit, qui iam non amplius vitulus. *Iunix* eadem videtur, quae iuvenca. Ideo Cornutus ad Persium, iunices tenerae aetatis boves, quae nondum ad summam aetatem pervenerunt, esse dixit. *Vitulus* et *vitula*, primae aetatis nomen est. Isidorus a viridi aetate; alii a vitulando, id est, lascivendo, alii a vita derivant. Apud Graecos varia obtinuit nomina. Dicitur namque πέταλος, μόσχος, μόσχωρι, πόρις, πόρις, έρινάς, μογιλαιός, ήνις, πρηών et πρηή, κοράννος, ράς, πελλις, κνάδαλος, quorum tamen quinque posteriora tauro et bovi potius competunt. πέταλοι dicuntur vituli apud Athenaeum, ἀπὸ τῶν κεράτων, ὅταν αὐτὰ ἐκπέταλα ἔχοντες, id est, a cornibus patulis seu exilibus, ut Caelius Rhodiginus interpretatur, patulis potius, planis, et in latitudinem extensis, ut alii. μόσχος, quod utriusque sexui commune est, dicitur, vel quod μῶ vocem edat: aut παρὰ τὸ ὀσμᾶσθαι τῇ μητρὶ; aut παρὰ τὸ μῶ τὸ ζῆτῶ, καὶ διὰ τὴν σχεσίην ἢ ἔχουσι πρὸς τὰς μητέρας: id est, aut quod matrem olfaciant; aut quod μῶ voce quaerant; aut propter affectionem, quam habent versus matrem. μόσχωρι, Graeci nostri temporis nominant. πόρις Hesychio est νεογνός βῶς; a quo πορτάκιον. πόρις apud Henricum Stephanum est vitulus et vitula,

Tacit. de morib. German. Rhodig. Antiq. lect. l. 19. c. 27.

Alian. H. A. l. 12. c. 34.

Dubrav. in Histor. Bohemica.

Pausan. in Messeniensis.

Nomen.

M. H. in l. 1.

M. H. in l. 1.

M. H. in l. 1.